

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі білім беру ұйымдарының курсанттары тамақпен қамтамасыз ету жөніндегі нормаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы № 255 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 28 сәуірде № 10814 тіркелді.

Ескерту. Бұйрықтың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 25.05.2021 № 230 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Азаматтық қорғау туралы" 2014 жылғы 11 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабы 1-тармағының 70-27) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі білім беру ұйымдарының курсанттары тамақпен қамтамасыз ету жөніндегі қоса берілген нормалары бекітілісін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 25.05.2021 № 230 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Төтенше жағдайлар комитеті (В.В. Петров) заңда белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты мемлекеттік тіркегеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оны мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жолдауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің орынбасары В.К. Божкоға жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

полиция генерал-лейтенанты

Қ. Қасымов

Келісілді

Қазақстан Республикасының

Қаржы министрі

_____ Б. Сұлтанов

2015 жылғы 20 наурыз

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2015 жылғы 19 наурыздағы
№ 255 бұйрығымен бекітілген

**Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрілігі білім беру ұйымдарының
курсанттарын тамақпен қамтамасыз ету жөніндегі нормалар**

**Ескерту. Нормалар жаңа редакцияда – ҚР Төтенше жағдайлар министрінің
25.05.2021 № 230 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен
соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.**

**1-норма Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрілігінің білім беру
ұйымдарының курсанттарына арналған азық үлесі**

№ п/п	Норма атауы	Тәулігіне 1 адамға арналған сандық мәндегі өлшем бірлігі
1	2	3
1.	1-сұрыпты бидай ұны (байытылған)	100 грамм (бұдан әрі – гр.)
2.	1-сұрыпты (байытылған) ұннан пісірілген нан	400 гр.
3.	2-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген нан	350 гр.
4.	Жоғары сұрыпты макарон өнімдері (вермишель, түтік кеспе, кеспе)	35 гр.
5.	1-сұрыпты қарақұмық жармасы	30 гр.
6.	Жоғары сұрыпты сұлы жармасы	10 гр.
7.	1-сұрыпты арпа жармасы	10 гр.
8.	Жоғары сұрыпты тары жармасы	10 гр.
9.	1-сұрыпты арпа жармасы	10 гр.
10.	Жоғары сұрыпты күріш жармасы	30 гр.
11.	1-сұрыпты атбас бұршақ (бұршақ, үрме бұршақ)	10 гр.
12.	Жас картоп	420 гр.
13.	Жас ақ қауданды қырыққабат	130 гр.
14.	Жас басты пияз	65 гр.
15.	Жас сәбіз	95 гр.
16.	Жас қияр	50 гр.
17.	Жас қызанақ	50 гр.
18.	Жас қызылша	40 гр.
19.	Томат пастасы	6 гр.
20.	Көкөніс шырыны	90 миллилитр (бұдан әрі - мл.)
21.	Жаңа піскен жеміс (алма, банан, апельсин)	200 гр.
22.	Жеміс-жидек шырыны	90 мл.

23.	Кептірілген жеміс (мейіз, өрік қағы, қара өрік)	20 гр.
24.	Құмшекер	70 ғр.
25.	1-санатты сиыр еті	250 гр.
26.	Жоғары сұрыпты жартылай ысталған шұжық	25 гр.
27.	Тазартылған басы жоқ балық (сазан, жайын, тұқы, көксерке)	120 гр.
28.	Сиыр сүті, майлылығы кемінде 2,5 %	180 мл.
29.	Қаймақ, майлылығы кемінде 15 %	30 гр.
30.	Сүзбе, майлылығы кемінде 9 %	30 гр.
31.	Мәйекті қатты ірімшік	35 гр.
32.	Сары май, жануар майының үлесі кемінде 72,5 %	40 гр.
33.	Тауық жұмыртқасы	1 дана
34.	Күнбағыс майы	40 гр.
35.	Жоғары сұрыпты қара шай	2 гр.
36.	Ерітілетін табиғи кофе	1 гр.
37.	Йодталған ас тұзы	20 ғр.
38.	Наубайханалық тығыздалған ашытқы	0,3 гр.
39.	Лавр жапырағы	0,2 гр.
40.	Ұнтақталған бұрыш	0,3 гр.
41.	Қыша ұнтағы	0,3 гр.
42.	70 % тағамдық сірке қышқылы	0,1 гр.
43.	Поливитаминді препарат, драже (желтоқсан-мамыр)	1 гр.
44.	Жас сарымсақ	5 гр.
45.	Жас тәтті бұрыш	20 гр.
46.	Жас көк (көк пияз, аскөк, желкек)	20 гр.
47.	1-санатты құс еті	30 гр.
48.	Айран, майлылығы кемінде 2,5 %	60 гр.
49.	Ара балы (10 г. пакеттелген)	20 гр.

"Ауыз сумен қамтамасыз ету" 1-нормаға қосымша азық үлесі

№ п/п	Норма атауы	1 адамға мөлшерлі айқындалған тәуліктегі өлшем бірлігі
1	2	3
1.	Бөтелкедегі ауыз су	1500 мл.

"Мерекелік азық үлесі" 1-нормаға қосымша азық үлесі

№ п/п	Норма атауы	1 адамға мөлшерлі айқындалған тәуліктегі өлшем бірлігі
1	2	3
1.	1-сұрыпты бидай ұны (кұнарландырылған)	60 гр.
2.	Печенье	30 гр.
3.	Кәмпит	20 ғр.

4.	Наубайханалық тығыздалған ашытқы	0,2 гр.
5.	Өсімдік майы	5 гр.
6.	Жаңа піскен жеміс (алма, банан, апельсин)	200 гр.

"Авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде" 1-нормаға қосымша азық үлесі

№ п/п	Нормалар атауы	1 адамға мөлшерлі айқындалған тәуліктегі өлшем бірлігі
1	2	3
1.	Печенье немесе вафли немесе кептірілген тоқаш	100 гр.
2.	Түрлі ет консервілері	150 гр.
3.	Түрлі ет-өсімдік консервілері	150 гр.
4.	Екінші түскі тағам консервілері	200 гр.
5.	Балық консервілері (майлы шпрот)	60 гр.
6.	Жоғары сұрыпты жартылай ысталған шұжық	60 гр.
7.	Қант қосылған қоюландырылған қаймағы алынбаған сүт	60 гр.
8.	Құмшекер	100 гр.
9.	Шоколад	80 гр.
10.	Витаминді ғлюкоза	50 гр.
11.	Лимон қышқылы	3 гр.
12.	Кептірілген жеміс (мейіз, өрік қағы, кара өрік)	30 гр.
13.	Жаңғақ	40 гр.
14.	Табиғи кофе	6 гр.
15.	Какао ұнтағы	14 гр.

"Донорларға арналған азық үлесі" 1-нормаға қосымша азық үлесі

№ п/п	Нормалар атауы	1 адамға мөлшерлі айқындалған тәуліктегі өлшем бірлігі
1	2	3
1.	Жоғары сұрыпты кара шай	0,3 гр.
2.	Шоколад	100 гр.
3.	Жеміс-жидек шырыны	200 мл.
4.	Кептірілген жеміс (мейіз, өрік қағы)	40 гр.
5.	"Гематоген" биологиялық белсенді қоспасы	40 гр.

2-норма Азық-түлік үлестерін беру кезінде өнімдерді алмастыру

№ п/п	Нормалар атауы	1 адамға мөлшерлі айқындалған тәуліктегі өлшем бірлігі	
			бұдан басқа, нөмірдің

		алмастырылатын өнім	алмастырушы өнім	тармақтары бойынша алмастырылсын
1	2	3	4	5
1.	Кебексіз қара бидай мен 1-сұрыпты бидай ұны қоспасынан пісірілген нан мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	ерекше тартылған қара бидай ұны, ерекше тартылған бидай ұны және 2-сұрыпты бидай ұны қоспасынан пісірілген кептірілген нанмен		60 гр.	
	ерекше тартылған бидай ұны немесе 2-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген армиялық нанмен (галеталармен)		60 гр.	
	қара бидай ұнымен және наубайханалық тығыздалған ашытқымен		40 гр. 1 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнымен және наубайханалық тығыздалған ашытқымен		67 гр. 1 гр.	
	қытырлақ нандармен		80 гр.	
	2-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген нанмен		95 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген нанмен		90 гр.	2
	қара бидай ұнынан пісірілген нанмен		105 гр.	
	қара бидай ұны мен 1-сұрыпты бидай ұнының қоспасынан пісірілген, ұзақ мерзімге сақтау үшін спиртпен немесе жылумен консервіленген нанмен		100 гр.	
2.	1-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген, ұзақ мерзімге сақтау үшін спиртпен немесе жылумен консервіленген нанмен		90 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген армиялық нанмен (галеталармен)		59 гр.	
	кебексіз қара бидай мен 1-сұрыпты бидай ұны қоспасынан пісірілген нан мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	ерекше тартылған қара бидай ұны, ерекше тартылған бидай ұны және 2-сұрыпты бидай ұны қоспасынан пісірілген кептірілген нанмен		60 гр.	
	ерекше тартылған бидай ұны немесе 2-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген армиялық нанмен (галеталармен)		60 гр.	
	қара бидай ұнымен және наубайханалық тығыздалған ашытқымен		40 гр. 1 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнымен және наубайханалық тығыздалған ашытқымен		67 гр. 1 гр.	
	қытырлақ нандармен		80 гр.	
	2-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген нанмен		95 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген нанмен		90 гр.	2
қара бидай ұнынан пісірілген нанмен		105 гр.		

	қара бидай ұны мен 1-сұрыпты бидай ұнының қоспасынан пісірілген, ұзақ мерзімге сақтау үшін спиртпен немесе жылумен консервіленген нанмен		100 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген, ұзақ мерзімге сақтау үшін спиртпен немесе жылумен консервіленген нанмен		90 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнынан пісірілген армиялық нанмен (ғалеталармен)		59 гр.	
	кебексіз қара бидай мен 1-сұрыпты бидай ұны қоспасынан пісірілген нан мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	ерекше тартылған қара бидай ұны, ерекше тартылған бидай ұны және 2-сұрыпты бидай ұны қоспасынан пісірілген кептірілген нанмен		60 гр.	
3.	1-сұрыпты бидай ұны мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	жоғары сұрыпты түрлі жармамен, бұршақпен және макарон өнімдерімен		100 гр.	4
	жоғары сұрыпты бидай ұнымен		87 гр.	
4.	Түрлі жарма, бұршақ өнімдері мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	қайнатуды қажет етпейтін жармалармен		100 гр.	
	жоғары сұрыпты макарон өнімдерімен		100 гр.	3
	жарма, жарма-көкөніс және көкөніс концентраттарымен		100 гр.	
	1-сұрыпты бидай ұнымен		100 гр.	
	жас картоппен, табиғи картоппен консервіленген жартылай фабрикатпен (құйманы қоса алғанда)		500 гр.	
	жас, ашытылған және тұздалған көкөністермен		500 гр.	
	картоппен және кептірілген көкөністермен, құрғақ картоп езбесімен		100 гр.	
	картоппен және сублимациялық жолмен кептірілген көкөністермен табиғи, маринадталған және пастерленген		100 гр.	
	(тұздықты қоса алғанда) көкөніс консервілерімен (бұршақ, жүгері консервілерінен басқа)		500 гр.	
	етсіз бірінші түскі тағамның көкөніс консервілерімен		375 гр.	
	көкөністі тұздық консервілермен		250 гр.	
	жеңіл дәм көкөніс консервілерімен		375 гр.	
	тез пісетін макарон өнімдерімен		100 гр.	
пісіруді қажет етпейтін брикеттелген концентраттармен (бисквиттермен)		100 гр.		
бірінші түскі тағам концентраттарымен		100 гр.		
картоп және көкөніс гарнирлерімен		500 гр.		
жармалар мен бұршақ гарнирлерімен		300 гр.		

	тазартылған сульфиттелген картоппен, вакуумдалған суға піскен картоппен		400 гр.	
	екінші түскі тағамға арналған тез тоңазытылған көкөніс гарнирлерімен		500 гр.	
5.	Наубайханалық тығыздалған ашытқы мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	кептірілген ашытқылармен		50 гр.	
	тұрақты құрғақ наубайханалық (түйіршіктелген) ашытқымен		40 гр.	
6.	1-санатты сиыр еті мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	сүйекті ет бөлшектерімен		100 гр.	
	сүйексіз ет бөлшектерімен		80 гр.	
	түйе етімен		100 гр.	
	бірінші санатты ішек-қарын өнімдерімен (оның ішінде бауырмен)		100 гр.	
	екінші санатты ішек-қарын өнімдерімен		300 гр.	
	тазартылған құс етімен		100 гр.	
	жартылай тазартылған және тазартылмаған құс етімен		120 гр.	
	сублимациялық кептірілген және жылумен кептірілген етпен		30 гр.	
	пісірілген шұжықпен және сосискалармен (сарделькалармен)		80 гр.	
	ысталған етпен (төс етімен, орамамен, жартылай ысталған шұжықпен)		60 гр.	
	ет консервілерімен		75 гр.	
	сүйегі бар құс етінен жасалған консервілермен		100 гр.	
	балықпен (мұздатылған, тоңазытылған және тұздалған бассыз күйінде)		150 гр.	9
	балық консервілерімен		120 гр.	9
	мәйекті қатты ірімшікпен		40 гр.	
	балқытылған ірімшікпен		60 гр.	11
тауық жұмыртқаларымен		2 дана	11, 12	
7.	Сиырдың сары майы мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		11
	зарарсыздандырылған консервіленген маймен		100 гр.	
	құрғақ май концентратымен		70 гр.	
	Сиыр сүті мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		17
	қаймағы алынбаған құрғақ сүтпен, құрғақ ұйытылған сүтпен және сублимациялық кептірілген ашыған сүт өнімдерімен		15 гр.	
	қант қосылған қоюландырылған қаймағы алынбаған сүтпен		20 гр.	
	қоюландырылған зарарсыздандырылған қантсыз сүтпен		30 гр.	

8.	табиғи кофемен немесе қоюландырылған сүт және қант қосылған какаомен		20 гр.	
	ашытылған сүт өнімдерімен (айранмен, ұйыған сүтпен, ацидофилинмен, майлы айранмен)		100 гр.	
	кілегеймен		20 гр.	
	қаймақпен		20 гр.	
	құрғақ немесе сублимациялық кептірілген қаймақпен		10 гр.	
	сүзбемен		30 гр.	
	сары маймен		10 гр.	
	тортасы айырылған сары маймен		10 гр.	
	мәйекті қатты ірімшікпен (жартылай қатты)		10 гр.	
	сублимациялық кептіріліп балқытылған ірімшікпен		8 гр.	
	тауық жұмыртқасымен		0,5 дана	7
	қант қосылған қоюландырылған кілегеймен		20 гр.	
	сүзбе-ірімшікпен		24 гр.	
	зарарсыздандырылған консервіленген қаймақпен		20 гр.	
	құрғақ сүт сусынымен (тез еритін сүтпен)		15 гр.	
	балқытылған ірімшікпен (оның ішінде зарарсыздандырылған)		15 гр.	
	зиянды еңбек жағдайы кезінде емдеу-алдын алу сусынының концентратымен			
	кисель негізінде		4 гр.	
	компот негізінде		3,6 гр.	
9.	Тауық жұмыртқасы, мыналармен алмастырылсын:	1 дана		
	жұмыртқа ұнтағымен		15 гр.	
	жұмыртқа уыздығымен		30 гр.	
10	Құмшекер мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		11
	мұз кэмпит карамелімен		50 гр.	
	тосаппен, джеммен, повидломен		140 гр.	16
	мармеладпен		130 гр.	
	печеньемен		100 гр.	2
	вафлимен		85 гр.	2
	халуамен, пастиламен		120 гр.	14
витаминдірілген қантпен		100 гр.		
11	Шоколад мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	какао-ұнтағымен		150 гр.	19
	қоюландырылған сүт пен қант қосылған табиғи кофемен		200 гр.	
	балмен		165 гр.	
	тәтті плиткамен		160 гр.	
	халуамен		150 гр.	
	қоюландырылған сүт пен қант қосылған какаомен		200 гр.	

	шоколад-жаңақты пастамен		167 гр.	
	шоколадты дражемен		100 гр.	
12	Томат пастасы мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	томат-пюремен		200 гр.	
	томат тұздығымен, деликатесті ащы-қышқыл тұздықпен		100 гр.	
	томат шырынымен, жаңа піскен қызанақпен		500 гр.	
	кетчуп концентратымен		15 гр.	
	томат ұнтағымен		35 гр.	
13	Жаңа піскен жеміс мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	жаңа піскен жидекпен		100 гр.	
	апельсинмен, мандаринмен, бананмен		100 гр.	
	қарбызбен		300 гр.	
	қауынмен		200 гр.	
	кептірілген жеміспен (мейізбен, өрік қағымен, қара өрікпен)		10 гр.	18
	сублимациялық кептірілген жеміспен және жидекпен		10 гр.	
	консервіленген компотпен		50 гр.	
	табиғи жеміс және жидек шырынымен		100 гр.	
	құрамында кемінде 50 % құрғақ заттары бар қоюландырылған жеміс және жидек шырынымен		20 гр.	17
	сублимациялық кептірілген шырынмен		20 гр.	
	жеміс, жидек сығындысымен		10 гр.	
	тосаппен, джеммен, повидломен		20 гр.	13
пастерленген жеміс консервілерімен		50 гр.		
сусын концентраттарымен		15 гр.		
жеміс сусындарымен		130 гр.		
14	Табиғи жеміс және жидек шырындары мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		16
	омат, көкөніс шырынымен		150 гр.	
	сиыр сүтімен		100 гр.	11
	жеміс сусынымен		130 гр.	
	құрғақ нәрлі қоспалармен		20 гр.	
15	Кептірілген жеміс (мейіз, өрік қағы, қара өрікті) мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		16
	құмшекермен және байхы шайымен		75 гр. 5 гр.	
	жеміс-жидек киселімен		30 гр.	
	табиғи жеміс және жидек шырынымен		500 гр.	
	компот қоспасымен (4-6 атаудан)		100 гр.	
	жеміс таяқшасымен		80 гр.	
	Ерітілетін табиғи кофе мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	кофе сусынымен		500 гр.	

16	какао ұнтағымен		250 гр.	
	қара байхы шайымен		67 гр.	
	табиғи кофемен		250 гр.	
17	Қара шай мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		19
	тез еритін кофемен		80 гр.	
18	Қыша ұнтағы мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	дайын қышамен		250 гр.	
	дайын ас ақжелкекпен		250 гр.	
	қыша концентратымен		80 гр.	
	бұрышпен		30 гр.	
	лавр жапырағымен		20 гр.	
19	Картоп крахмалы мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	жас картоппен		500 гр.	
20	Тазартылған басы жоқ балық (мұздатылған, тоңазытылған және тұздалған күйінде) мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		7
	бөлшектеу тәсіліне қарамастан, басы бар балықтың барлық түрлерімен және тұқымдастарымен		130 гр.	
	тұздалған немесе ысталған басы бар майшабақпен		100 гр.	
	бөлшектеу түріне қарамастан, тұздалған басы жоқ майшабақпен		85 гр.	
	балық консервілерімен		80 гр.	
	ысталған және кептірілген балықпен (оның ішінде торқа шабақпен)		75 гр.	
	балықтың жон етімен және балықтың табиғи тартылған етімен		70 гр.	
	кептірілген балықпен		30 гр.	
21	Сиыр сүті, қаймақ және сүзбе мыналармен алмастырылсын:	100 гр. 30 гр. 30 гр.		
	майдың салмақтық үлесі кемінде 2,5 % сүт йогурттарымен		125 гр.	
	немесе майдың салмақтық үлесі кемінде 23 % глазурылы сүзбелі ақ ірімшікпен		90 гр.	
22	Қант қосылған ерітілетін кофе мыналармен алмастырылсын:	16 гр.		
	күмшекермен		15 гр.	
	және қара байхы шайымен		1 гр.	
23	Табиғи ара балы мыналармен алмастырылсын:	10 гр.		
	күмшекермен		6 гр.	
24	Көк (көк пияз, аскөк, желкек) мыналармен алмастырылсын:	100 гр.		
	конвекциямен кептірілген көкпен		25 гр.	
	сублимациялық кептірілген көкпен (ұнтақ)		5 гр.	
	Ет консервілері мыналармен алмастырылсын:	250 гр.		7

25	ет-өсімдік консервілерімен		500-530 гр.	
	еті бар екінші түскі ас консервілерімен		700 гр.	
26	Ет-өсімдікті консервілері мыналармен алмастырылсын:	250-265 гр.		
	ет консервілерімен		125 гр.	
	еті бар екінші түскі тағам консервілерімен		350 гр.	

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМҚ